

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Vörtesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Szapáry programja.

Debreczen, július 21.

Szinte a brutálitásig megy már az ellenzéki sajtó féktelen dühöngése Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ellen. Nap nap után olyan, izléstelenségben, durvaságban egymást tulliczító támadások jelennek meg az ő s egyedül az ő személye ellen, hogy a gondolkozó ember némi jogosult megdöbbenéssel keresi az igazi okot.

Az körülbelől bizonyosra állítható, hogy minden aristokratikus hidegsége dacára sem egyéni tulajdonságai, vagy fogatkozásai képezik azt a vörös posztót, melytől az ellenzék lépten nyomon az önkívületig megvadul.

Hiszen már elődjével, Tisza Kálmánnal szemben is meg lón kísértve ez a kvalifikálatlan harcmodor, pedig őt csak nem lehetett vádolni semmiféle részből a gavalléros előzékenység, loyális hitjával.

Vagy talán épen az a baja Szapárynak, hogy tulhajtja ezt a politikai gentlemanlikeot sazt gyöngesség számba veszik az ő éppen nem loyális, eszközökben soha nem válogatós ellenfelei.

A helyzet utóvégre meglehetősen világos és már számos év óta változatlan.

A parlamenti állapotok ezen mozdulatlan stabilitása igen kevés, jóformán semminemű teret nem enged olyan egyéni becsvágyak érvényesülésének, melyek a kitűzött cél nem az egyedül helyes és parlamentáris eszköz, a többség segélyével, hanem ezen többség fölbomlását involváló államcsiny után kívánják elérni.

Apponyi Albert gróf a nemzeti párt vezére, akinek fényes tehetségeit, tiszta jellemét, következőkép a gyakorlati politikára való kiváló hivatottságát legelkeserültebb ellenfelei is elismerik, különböző taktikai hibák, következtelenségek által önmagát hozta olyan elszigetelt helyzetbe, melyből ez idő szerint valamely minden részre kielégítő kibuvásaligha létezik.

Sajátságos, a szélsőbal tavalyi obstrukciója nem Szapáryt s a szabadelvűpártot, hanem Apponyit hozta ki a lelki egyensúlyból, minek következtében elvesztette a helyzet, a jövő fölismérésére kel ő tiszta ítélőképességét.

Nyilván azt gondolta, remélte Apponyi, hogy a közigazgatás reformja, a tavalyi sikeretlenségéből gyanítva, az általános választásokon, vagy magában az új képviselőházban megbuktatja Szapáryt s a szabadelvűpártot s akkor elkövetkezik az ő ideje.

Más oka nem lehet azon logikai következtetlenségnek, hogy ugyanazon Apponyi, akinek oly jelentékeny része volt ezen reformtervezet kidolgozásában s aki annak alapeszméjét is magának vindikálta, most megtagadja az együttműködést a korszakalkotó újítás létrehozatalában.

Pedig ez a reform az ősszel összeülő új ülésszak első, legfontosabb, úgy lehet egyedüli tárgyát fogja képezni. Nem zárkózik el a magyar miniszterelnök azon komoly nehézségek szám bavetele elől sem, mit a reform útjába az Apponyi-féle nézetváltozás gördít.

Bizonyos, hogy az az obstrukció, amit a parlamentnek összes ellenzéke csinál valamely törvényjavaslattal szemben: sokkal veszedelmesebb, mint a radikális szélső elemek elszigetelt handabandája.

Alig hisszük, hogy ez az új fegyverbaráti szerep valami tulságosan kellemesen érintené magát Apponyit, akit ezek után méltán lehet illetni az eszközöket szentesítő cél jezsuitizmusának vádjával.

Daczára a parlamenti helyzet ezen szinte képtelen újabb bonyodalmának, Szapáry rendületlenül áll a maga kormánya és pártja reformatori hivatásának érvényesítésében.

Bizik és azt hisszük, nem alaptalanul, a parlament tulnyomó többségének összetartó hűségében, ezé tudatos kötelességérzetében.

A magyar szabadelvűpárt nem lehet hűtelen a maga történeti küldetéséhez.

Ezeréves önálló állami lételünket semmivel sem ünneplhetjük méltóbban, mint lehetőleg mindazon reformok megalkotásával, melyek államiségünk modern követelményeiből még hiányoznak.

Ha a szabadelvűpárt erre nem érez magában erőt, akaratot, akkor álljon félre s adja át a cselekvés terét azoknak, akik oly rég hasztalan epedeznek a hatalom mómora után.

De ha érez, aminthogy minden isteni és emberi törvény szerint kell éreznie, akkor ne engedje magát cselekvésében megbéníttatni semminemű obstrukciós parlamenti erőszakoskodás által.

Belföld.

Az új-kereskedelmügyi miniszter. A hivatalos lap tegnapi száma a következő legf. kéziratokat közli:

I.

Kedves Wekerle! Magyar miniszterelnök előterjesztése folytán Önt a kereskedelmi magyar miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésétől, e megbízatásban tett szolgálatainak elismerése mellett felmentem.

Kelt Ischlben, 1892. évi július hó 16-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

II.

Kedves Lukács! Magyar miniszterelnök előterjesztése folytán Önt kereskedelmügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Ischlben, 1892. évi július hó 16-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

Lovas vártüzérek. A vártüzérek egy részének évek óta tervezett lovasítását már megkezdtek. A lovasított századok az Uchatius-nál nagyobb s vontatható ágyukkal lesznek ellátva s várak védelménél kirohanásokra használtatnak. A gellérthegy csitadellában levő vártüzérség egy századát most látták el lovakkal és a kellő felszereléssel már bele is kezdtek a lovasgyakorlatokba.

Országgyűlés.

Július 20.

A képviselőház és a főrendiház ma rövid ülésekre gyűlt egybe, amelyeken felolvastattak a király ő felségének az országgyűlést elnapoló következő leirata:

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF
ISTEN KEGYELMÉBŐL
AUSZTRIAI CSÁSZÁR, CSEHORSZÁG KIRÁLYA stb.,
ÉS
MAGYARORSZÁG APOSTOLI
KIRÁLYA.

Hű Magyarországunk és társországi zászló-sainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az általunk 1892. évi február hó 18-án Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.

Kedvelt hűveink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére, a jelen országgyűlés üléseit folyó hó 20. napjától folyó évi szeptember hó 26-ik napjáig ezennel elnapoltnak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Ischlben, ezernyolczszáz kilenczvenketedik évi július hó tizennyolczadik napján.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gr. Szapáry Gyula, s. k.

Ezenkívül felolvasták a Lukács Béla miniszteri kinevezésére vonatkozó legfelsőbb leiratot is.

A képviselőházban végül elparentálták a megboldogult Csanády Sándort.

Külföld.

Az angol választások körülbelül véget értek és a tory-párt vereségével végződtek. Gladstone csillaga még egyszer fölragyogott ugyan, de a koalicionális többsége nem nyugszik oly szilárd alapon, mint a Salisbury és az unionisták szövetsége. A munkás képviselőkre nem számíthat föltétlenül a szabadelvű pártvezér és az ir képviselők támogatása sem egészen bizonyos, sőt valószínű, hogy a wighpártbeli képviselők között is akadnak, a kik cserben hagyják Gladstone-t, ha komolyan keresztülvinni akarná home rule politikáját, mely veszélyezteteti Nagy-Britannia egységét. Innen eredhet az a hír, hogy Salisbury nem szándékszik egyelőre bevonni vitorláit, hanem szembeszállni akar a támadással nyílt parlamenti ülésben, minthogy a konzervatív államférfi kisebbsége is oly tekintélyes, hogy nagyon könnyen zavarba hozhatja ellenfelét. Londoni telegrammok szerint Salisbury, mielőtt a királynő rendelkezésére bocsátaná tárczáját, az augusztus 4-én megnyíló parlamentben föl akarja szólítani Gladstone-t, hogy fejtse ki programját. Meglehet, hogy ezáltal egy parlamenti város viaskodást akar előidézni, hogy megmutassa az országnak, mily veszedelemmel fenyegeti Gladstone politikája, vagy hogy kényszerítse a szabadelvű pártvezért arra, hogy nyilvánosan lemondjon országbontó utópiáiról, a mi viszont megbontaná a többséget. Vajjon belemegy-e Gladstone a kelepcebe, azt nem dönthetjük el, de ismerve alkalmazkodási tehetségét, meg lehet, hogy kisiklik a dilemmából. Mindenesetre érdekes jelenetekre lehetünk elkészülve, melyek nemcsak Angliát, hanem horderejüknél fogva az egész világot érdeklik.

Az arany oltalma.

Az új pénzrendszerünk ellen-ései között azokon kívül, kik azt politikai okokból vagy a papir-valután pöfeteg-képen élő üzletük tekintetéből elleneztek, igen sokan vannak jóhiszemű teoretikusok, a kik téves financiai elvekből kiindulva az arany-érték behozatalából rövid időn várható súlyos nemzet-

gazdasági válságok bekövetkeztétől tartanak. Okoskodásuk röviden ez: a bankóknak odakint senkinek sem kell, ott mindenki árunak tekintette, melytől ismét szabadulnia kell, olyan tanusznak, melyet csak Ausztria és Magyarországon honorálnak teljes értékben, a melyet ausztria-magyarországi provenienciáért okvetlen be kell cserélniök, és a mely ennélfogva mint a mesevilág bűvös tallérja — mindig ismét visszakerül előbbi tulajdonosához. Ellenben ha aranyra lesz pénzünk, ez, ha tulkerül a határon, ott is marad, és több-kevesebb idő múlva a forgalmunkat közvetítő aranykészletünk teljesen a külföldre szivárogoz s a pénzsűkéből eredő kalamitás minden következményeivel fogja sújtani közgazdasági életünket.

Es ezen veszedelmes eventualitásnak azzal akarnak a jeles nemzetgazdászok eleje vágni, hogy az ezüst-kurráns behozatalát sürgetik, vagyis az arany mellett bizonyos összegig, például 100 millió forintig kibocsájtott ezüst pénzforgalmat, mely dis-ázsio nélküli teljes fizetési erővel bírna.

Ezen elvek czáfolata nagyobb apparatust igényelne, mint a mennyi egy czikkecske szűk keretében helyt talál. Azonban a speciális magyar szemponttól eltekintve, mely a valuta helyreállításában századok óta elvesztette pénz ügyi önállóságának restituczióját üdvözli, a józan ész egyszerű és mindenki előtt világos tárházában is találunk olyan érveket, melyek mélyreható financiai politikai képzettség nélkül is megérthetők és megvédhetők. Így például ha felteszszük, hogy Magyarországon ma 100 millió forintnyi készpénz van a lakosság birtokában államjegyekben, s hogy ez a papirpénz a béke s a közgazdasági föllendülés következtében virágzó államhitel alapján 81 millió forintot ér aranyban, magasabb értékre többé nem emelkedhetik, de a legelső közgazdasági válság vagy nemzetközi bonyodalom következtében értékének felére süllyedhet; a legelemibb okoskodás elutasíthatatlanul sürgeti, hogy e 100 millió forintnyi papírt váltsuk át haladéktalanul a 81 milliónyi aranyra, mert úgy lehet, hogy holnap már 70 vagy 60, vagy még annál is kevesebbet fog érni.

Az az eshetőség, hogy aranyunk könyekben kiszivároghat a külföldre, mint papirpénzünk és hogy a világpiacokat koronként megrendítő pénzválságok ezután minket is érinteni fognak, mint a kik az arany-valuta elfogadása által ezen világforgalom aktív és passzív szerezőplői közé léptünk, ez az eshetőség nincs kizárva; de bekövetkeztének lehetősége még

nem elég indok arra, hogy magunkat a papirpénz megtartása által — tehát egy nagyobb és állandó veszedelem árán — a világforgalomtól elzárjuk, hanem hogy számoljunk azon hátrányokkal, melyek új valutánk sokszorta nagyobb előnyei mellett reánk hárulhatnak.

Hogy az arany kiszivárgásának lehetősége meg van, s hogy ez oly közgazdasági válságokat vonhat maga után, melyek államéletünkre és kényszerforgalmu papirpénz kibocsájtására vezethetnek, arra Görögország és Portugallia esete — hol szintén aranyvaluta van érvényben — a legújabb és legekleatansabb példa. Annyi azonban az első tekintetre is világos, hogy ezen eshetőség beállta ellen az ezüst kurráns behozatala mit sem használna, mert annak szerepe az aranypénz mellett nem volna egyéb mint, fémből való kényszer forgalmu csengő pénzjegy, bankó ezüstből, melynek hatása éppen ellenkezője lenne annak, a mit tőlünk várunk: t. i. mindenki ezüsttel fizetne, a hol csak tehetné, s az arany az ezüst mellől épp úgy eltűnnék mint a hogy eltűnt, a kényszerforgalmu papirbankó mellől.

Amaz államokban az aranypénz eltűntét a forgalomból első sorban ama körülmény okozta, hogy államadósságaik kamatait arannyal kellett fizetniök. Ez az arany-valuta behozatalával természetesen nálunk is így lesz és aranybeszerzésünknek egyik forrása éppen azon haszonból rezultálódik, melyet nyerünk az által, hogy adósságunkat olcsóbb kamatu czimlettel cserélhetjük be, miután e kamatokat arannyal fogjuk fizetni. Így hát természetesen tőlünk is tetemes arany fog a külföldre vándorolni évenként, már csak államadósságunk kamatainak a révén is. A különbség mégis e tekintetben köztünk és Portugallia vagy Görögország között az, hogy ez utóbbi országokban az államadósságok terhe aránytalanul nagyobb mint nálunk, s hogy a mi államadóssági czimleteink, ha egyelőre nem is nagy, de mégis már számba vehető részben magyar állampolgárok birtokában van.

A két testvérállam pénzügyi miniszterei az aranypénz kivándorlásának eshetősége ellenében azzal vigasztalták az aggódókat, hogy forgalmunk aktív, és hogy a nemzeti banknak lesz feladata ügyes bankpolitikával oda hatni, hogy az arany kiszivárgását megakadályozza. A vigasz igen szépen hangzik úgy általánosságban, de közelebről nézve nem teljesen megnyugtató.

Hogy miképen fogják az osztrák-magyar bank financiai politikusai megakadályozni, azt nem tudjuk, de ez idő szerint ők maguk sem

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A jószívű ezredes.

Irta: Jurkovics Aladár.

Párolgó fekete kávé mellett, egy bokk szivar kavargó, kékes füstjénél mesélte el nekem ezt a históriát Vidal kapitány, a kinek valamikor szintén hullámos fekete volt a haja s a ki valamikor ifjú szívvél szintén nagy kedvvel és sok szerencsével settenkedett a fodoros, illatos, hullámozó női ruhák körül.

Mosolyogva beszélt, s mi kaczagva hallgattuk.

A história annyira új volt és merész, hogy a legnagyobb mértékben megnyerte teteszűnket.

A mint mondom — beszélt Vidal, — az ezredes ötvennyolcz éves és kileucz hónapos volt a mikor megházasodott.

Tagadhatatlan, hogy szép öreg ur volt. Fehér haja, szürkülő bajusza, világó szemei s merészen hajlott satorra pompásan összevágott s együttvéve egyikét adta a legérdekesebb s legszebb öreg uri fejeknek, a melyek valaha láttam.

Termete is egyenes volt még, tartása dőlczeg s járása ruganyos.

Hanem hát: ötvennyolcz éves volt s az a szépséges, gömbölyű kis asszonyka, a kit olyan büszkén vezetett karján s a ki olyan védtelen galamb módjára simu t'odálához, aligha

érezte magát oly jól és husz éves, forró, lázongó vére alighanem másnemű élvezetekre és multságokra vágyott.

Csodálatosan szép asszony volt és csodálatosan szende.

Ugy lehet, az öreg ezredes vágyait ez a rendkívül szende, fenséges nőiesség fokozta annyira fel, hogy megfélekedezett koráról, meg azokról a csatákról, a melyekben ereje java részét hagyta a meggondoatlan ifjú módjára hnyatt-homlok, vakon rohant azokba a hóféléh, gömbölyű karokba, a melyek, végre is nem egészen azért látszottak alkotva lenni, hogy egy, csaknem hatvanéves aggastyán petyhüdt nyakát szorongassák.

A dolog azonban megtörtént és a társaság áldását adta a frigyre, a melytől előbb-utóbb, de okvetlenül botrányt várt és éppen ezért sok reménnyel figyelte őket.

Az ezredes boldog volt, az asszonyka is annak mutatta magát.

És elmúlt néhány év és az ezredes háza körül még mindig nem történt semmi különös.

A társaság savanyu ábrázatát vágott s kezdett mérges lenni az ezredesre, a ki semmi-kép sem akart okot szolgáltatni valami pikáns skandalumra.

Ebben az időben történt, hogy engem neveztek ki segédtszjtjévé.

A kollégák gratuláltak s mosolyogtak. Azt gondolták a kópék, hogy nem lehet rossz dolog, egy vén ezredes és egy viruló fiatal ezredesné mellett adjutánszkodni. Különösen az

asszony, az asszony, — mondogatták, hiszen az sem lehet köből!

No, hanem ebben aztán alaposan tévedtek. Köből volt biz az egészen. Kezdetben bizony magam is azt hittem, hogy másként áll a dolog s nem mondom, hogy különös előzékenységgel és szeretetreméltósággal nem igyekeztem értésére adni, hogy imádom.

De hát ezekből a nagy furfanggal kiesztelt dolgokból nem vett észre ez az asszonyka semmit. Szíves volt irántam és barátságos továbbra is, — de hajh, nem okozott nekem ez a szíveség semmi örömet.

Sőt ellenkezőleg.

Összetépte reményeimét és boldogtalanná tett.

Mert lassanként eszeveszett módon beleleszerettem ebbe a bámulatos asszonyba. Ez időben tán még ezerszerre sebb volt, mint az előtt. Egyetlen egy alkalmat sem mulasztottam el, hogy neki hódolatomat bemutassam, de hát az eredmény most sem volt több, mint előbb. Az asszonyka szörnyű állhatatossággal és kitartással ragaszkodott férjéhez, s egy talpalatnyi tért sem engedett, hogy azon lábaimat megvethessem s megkezdjem az ostromot.

S ez az úgy szólván emberen felüli hűség és szeretet, a mit ez az asszonyka produkált, lassanként olyan hatalmas, tisztelőtet gerjesztett bennem iránta, hogy imádni kezdtem, mint egy szentet, csak távolról mertem megbámulni, nehogy vágyó pillantásaimmal beszennyezzem ártatlan lelkét.

Az ezredes természetesen nem tudott az

tudják, s azért küldöttek éppen Berlinbe bizalmi férfiakat, hogy ezt a nehéz mesterséget azoktól, kik a maguk kárán már eleget okultak, megtanulják.

Azonban alig múlt még csak egy éve, hogy az orosz arany bevonása által Németországban s egyebütt pénzválság állott be; az sem rég történt, hogy a Baring-válság alkalmával az angol bank francia kollégájától volt kénytelen 80 millió frank aranyat kölcsön kérni s úgy egyik, mint másik helyen az államnak folyton készen kell állania, hogy hitelével szükség esetén támogassa az országos bankokat. Különben ez intézkedések a pénz- és üzletvilágot s a hitel fluktuációjától közvetlenül érintett nagyipart és vállalkozásokat illeti, s csak ezek által hat ki szélesebb körökre.

A közforgalom érdekeire nézve sokkal megnyugtatóbb a miniszter azon kijelentése, hogy Magyarország forgalma aktív, s hogy ennélfogva nincs mit félni attól, miként az arany az országból kiszivárog.

Nagy szerencse mindenestre, hogy több értéket kapunk azért, amit a külföldnek adunk, mint amennyit mi a külföldről behozott árukért fizetünk, de hát ki biztosít a felől, hogy mindig így marad? Kivitelünk a lisztben már is erősen megcsappant, míg ellenben a bort, melyet eddig tulon-tul termeltünk, ezután magunk is külföldről, Olaszországból fogjuk venni; és ha még egy pár rossz termés a gabonakivitelünk is megakasztja s a felszökkezt gabonáinak szesztermelésünket a kivitelképtelenség megdrágítja, akkor az aktivitás könnyen a másik oldalra csaphat, s aranyunk állandóságának utolsó garanciájától is elcsúszunk.

Mit tegyünk tehát? A válasz egyszerű s a tanács könnyen teljesíthető: kövessünk el mindent, hogy bármilyen eshetőségekkel szemben forgalmunk aktivitását fentartsuk; ez pedig csak úgy történhetik, ha takarékoskodunk és ha szükség eteinket lehetőleg belföldi termékekből fedezzük.

Ime az aranyvaluta az új pénzrendszer áldásának egyik kulcsa ismét csak az, a mi a boldogulásunknak más irányban is mindig megint a végoka: „hazafiság” mindig és mindenütt.

Csendőrök és munkások harcza.

Lapunk tegnapi számában közöltünk már egy tudósítást a tamási munkáslázongásról, melynek megdőbbentő eredménye lett a csendőrök

s munkások közti véres összeütközés, melyről újabb tudósítónk pótlólag a következő részleteket írja:

A csendőrök legelőször d. u. 3 órakor jelentek meg a munkások közt és tudokra adták, hogy menjenek a nekik járó kenyérlétfényért átvenni. Ez megtörtént és körülbelül egy órán keresztül semmiféle nyugtalanság sem volt a tömegnél észlelhető.

A csendőrök mindamellett szemmel tartották őket és látták, hogy a munkások a már említett izgatók által felbujtogatva, mindinkább zugolódni, sőt fenyegetőzni is kezdenek.

Teljes másfél órán keresztül igyekezett Wagner őrmester őket csillapítani, lelkükre beszélni, hogy ne csináljanak bajt, ne tegyék magukat és családjaikat szerencsétlenekké. A jó szó már nem használt, a forrongás nőttön-nőtt, egyszerre kiadta Pernyes Péter a jelszót:

— Üssük agyon!

A csendőröket egy pillanat alatt körül fogták, a munkások óriási lármát csaptak, ordítottak és egymást biztatták, hogy ne féljenek, mert a csendőröknek csak zsiványokra szabad löniök és puskájukban csak vaktöltetek vannak.

A csendőrök most már komoly veszélyben forogtak. Minden felől kaszákat és vasvillákat szegeztek nekik és a tömeg megtámadta őket.

Wagner őrmester felemelte fegyverét és a lovak közé lőtt. Két ló rogyott össze egyszerre.

Az őrmester most egy lépést akart előre tenni, de e közben megbotott és elterült a földön. Szekendy Gusztáv, a főczinkosok egyike, ekkor kiugrott a kukoriczából és kaszával az őrmester ballapoczkája alatt egy mély vágást ejtett.

Háncs Péter, Haby József és Reichmann Soma most sortüzet adtak, a golyók süvöltöttek a légben és fájdalmas nyöszörgés követte a lövéseket.

Az első áldozat Pernyes Péter volt, ki három lövést kapott.

A tömeg rávetette magát a csendőrökre és a következő pillanatban valamennyien a földön feküdtek, kisebb-nagyobb sebekről borítva. De ennek dacára felemelkedtek és most már a végsőig elszántan a munkásokra lövöldöztek.

Reichmann Soma csendőr miután a saját fegyveréből valamennyi töltést kioltotta, felkapta az őrmester fegyverét és azzal folytatta a tüzelést. Mint maga is állítja, Pernyes Pétert ő lölte agyon.

A csendőrök összesen 38 lövést tettek. Csodálatos, hogy csak egy ember halt meg és

ötven vannak megsebesítve. Ez abban leli magyarázatát, hogy több sebesültet az asszonyok, kik a zendülésben nagy részt vettek, elvonszoltak a tömegből és így valószínű, hogy legközelebb több halottat és sebesültet fognak találni.

Mikor a tömeg látta, hogy a dolog végzetes kimenetelű kezd lenni, eszeveszett futásban keresett menedéket és a tér csakhamar tiszta volt.

A csendőrök közül Reichman fején kapott egy vágást a kaszával, Háncs Péter halántékán egy ütést, ezenkívül bal kezének hüvelykujja van levágva, míg a harmadik alig sérült meg.

Annál szomorúbb azonban Wagner őrmester állapota, ki bal válla alatt egy mély vágást feje tártongó sebet és több tompa ütést kapott. A tegnapi nap folyamán még nem állott be a sebláz, de állapota nagyon aggasztó.

A munkások közül a következők sérültek meg:

Szelezsán János nyakán van meglöve, a golyó még benne van, de azért fent járkál és beszélget.

Portelek Lászlónak jobb karja és lába van keresztül löve. Valószínűleg belehal sebeibe.

Illés Mihálynak egy csendőr szuronya járta át mellét. Állapota reménytelen.

Szabó Sándort a nagy dulakodásban valamelyik társa vágta meg kaszával. Sebe igen veszélyes.

Mikor a Nagyváradról utnak indított 4 csendőr a tanyára érkezett, már nem akadt semmi dolguk. A tanyán csend és nyugalom honolt és csupán a sebesültek nyöszörgései árulták el a lefolyt véres küzdelmet. Wagner őrmestert bevitték Diósy számtartó szobájába és ágyba fektették, a többi csendőrök a szomszéd szobában rögtönöztek fekvő helyet.

Az említett négy súlyosan megsérült munkás számára az istállóban készítettek szalmagyakat.

Még az éj folyamán körülbelül 11 órakor érkezett a tanyára Bölöny György cséffai főszolgabíró dr. Scholaszter körorvos kíséretében. Az orvos bekötözte a sebeket és a sebesülteknek a magával hozott enyhítő szerekből nyújtott.

Komádiból, Gyapjuról, Ugráról, és Nagyváradról összesen 17 csendőr van most a tanyán, kik folyton czirkálnak és a szolgálatban egymást felváltják.

A szétugratott munkások nagy része részint az éjjel, részint pedig reggel lassankint visszatért, hol a csendőrök őrzete alá kerülnek.

egész dologról semmit és teljes erővel véauult. Járása lassanként elvesztette ruganyosságát, termete meggyörnyedt, s szemeiből kialudt a tűz.

Ezenkívül a legutóbbi időben sajátságos szokást vett fel. Minduntalan elaludt, s álmában szakadatlanul ezredét vezényelte. Hatalmas, harsány hangon igazgatta embereit jobbra balra, s álmában olyan eszeveszettül kiabált, hogy teljes lehetetlenség volt a közelében a'udni.

Az asszonyka pedig türte ezt is, s ajkairól nem hangzott el soha a legcsekélyebb panasza sem.

A nyarat ez évben a Svábhegyen töltöttük, a hol az ezredesnek pompás kis villája volt. Velük voltam én is, mivel az ezredes annyira megkedvelt, s annyira megszokta segítésemet, hogy meg sem tudott nélküle lenni.

A villa egyik szárnyában kaptam szobát a honnan kiláthattam a pompás kertre, melyben ezernyi virág illatozott. És araim, az ezredes kegyelméből, ebben a villában töltöttem én el életem legszebb napjait.

Elmondom önöknek, miként történt. Naponként korán fektüdtünk le, mivel az ezredes a vacsora elköltése után nyomban elnyomta a buzgóság.

Ilyenkor csendesen visszavonultam, s szobám ablakából kibámultam a kertbe. Szívem tele volt szerelemmel, lelkem tele volt vágygal, gondolataim szüntelenül egy leány körül forogtak, a ki bájosabb, szebb, imádandóbb volt az angyaloknál.

Egy estén, a hogy mereven bámulok ki a kertbe, a fasorok mögül egy fehér árny tűnik elém, a mint ringó léptekkel, lehajlott fővel sétál fel s alá. A hold körülfogta aranyos sugarával fenséges termetét, s megvilágította arcát.

Azonnal megismertem. Ő volt az, az ezredesné, a ki férje bösztült csataordításaitól bizonyára nem tudott a'udni, s itt a kertben, illatozó virágai, s szerelmesen egybefonó fái között, keresett szórakozás.

Kész voltam a tervemmel rögtön. Most vagy soha. Kedvezőbb alkalmat keresve sem találhattam volna.

Lefutottam a kertbe, s a sétány egy fordulójánál szembe találkoztam vele.

Az első pillanatban, úgy látszott, megijedt kissé. Majd felém nyújtotta kezét s így szólt:

— Ah, ön az!... Szinte megijesztett.

Motyogtam én is valamit a szépséges estérről, álmatlanságomról, s oldala mellett lépkedtem tovább.

Vérem szertelenül háborgott, a szívem hangosan dobogott.

Sokáig szót' anu', némán haladtunk egymás mellett. Majd a villa közelében, egy padra telepedett le s így szólt:

— Elfáradtam kissé!... Ön nem?

Nyilvánvalólag azért kérdezte ezt, hogy azt feleljem: „igen” s vonuljak vissza. A szenvedély azonban erőt vett rajtam s nem távoztam.

— Oh, szó sincs róla asszonyom! Nem vagyok fáradt, mindazonáltal ha megengedi,

helyet foglalok e padon én is! Az est oly csodálatosan szép s oly jól esik elábrándozni!

Kerekre nyitott nagy szemekkel reám nézett s volt tekintetében valami szemrehányás.

Ugy tettem, mintha nem vettem volna észre s leültem.

És aztán csevegtünk. Eleintén közönyös tárgyokról, majd egyre érdekesebbekről. Közben közelebb csusztam hozzá s megragadtam kezét.

Hőféhér arczbőre ott villogott előttem s duzzadó keble szenvedélyesen hullámozott fel és alá.

Oh, ha mertem volna megcsókolni!... Oh, ha nem lett volna előttem annyira szent!

De hát féltem és reszkettem minden tagomban, mint ahogy félt és reszk tett ő is.

Már már veszve volt ügyem, pedig tudtam, hogy ezzel elvesztem őt örökre.

Es hogy mi ott haboztunk és féltünk, a hogy óriási erővel gyűrűnk le kebleinkben feltörő vágyat, a jószívű ezredes aki álmában támadásra vezette csapatát, mélységes basszus hangon pompásan hallhatólag kiáltotta:

— El re! Mitől sem kell félni!... Csak rajta gyermekek!

A hatalmas vezénylő hang előtört a hálóterem nyitott ablakán át a füleinkhez jutott.

Az asszonyka elmosolyodott, míg én karjaimba vontam s ajkára lehettem az első üdvözlő csókot.

Hogy lett híressé Molnár Péter.

— Egy bíró keservei. —

Azok számára, kik szeretnek böngészni a kisebb vidéki heti lapok furcsaságai közt, meg van az állandó jó mulatság. Nagybakat kaczagni aligha lehet valamin, mint az e fajta kedélyességeken. Egy lapocskas szerkesztője például az ő privát ügyeit rendszerint a szerkesztői üzenetekben intézi el. Megízente a minap egyik barátjának, hogy: „Légy szives már hazahozni a kalapomat”. Nemsokára majd tojást és zöldséget is rendel előfizetőinél.

De most más lapocskáról van szó, melynek „nyájas olvasó”-i az utolsó hetekben a következő újdonságban gyönyörködhetnek:

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Molnár Pétert a z-i járásbíróvához aljegyzővé nevezte ki.

A következő vasárnap ez az újdonság jött:

— Igazítás. Legutóbbi hírünket Molnár Péter kinevezésére nézve, helyre kell igazítanunk. Nevezett nem aljegyzővé, hanem jegyzővé nevezetett ki.

A harmadik vasárnap ez jelent meg:

— Újabb igazítás. Molnár Pétert, kinek kinevezését hoztuk, nem a z-i bírósághoz, hanem a z-i törvényszékhez nevezték ki.

Egy heti szünet után i mélt olvasható volt:

— Molnár Péter kinevezése a tévedések egész láncolatát idézte fel. Most értesülünk, hogy nevezett az igazságügyminiszter a z-i törvényszékhez jegyzői állásából albiróvá nevezte ki.

A múlt héten pedig ezt olvasták a nyájas olvasók:

— Megint igazítást kell tennünk. Molnár Pétert ugyanis nem az igazságügyminiszter nevezte ki, mert tudvalevőleg a bírók kinevezése a király joga.

A z-i közönség, mely előtt Molnár Péter akaratán kívül híres emberré lön, remegve várja, vajjon a legközelebbi újságban nem lesz-e valami újabb igazítás?

Napi hírek.

— **Felfüggesztett szabályrendelet.** A hajdúvármegyeiekkel örvendetes hírt közölhetünk. A tűzrendészeti szabályrendelet 6. §-ának teljes szigorral való végrehajtását a belügyminiszter f. évi július 18-án 54901. sz. a. kelt magas rendeletével a folyó 1892-ik évre felfüggesztette, minek folytán Rácz Gyula kir. tanácsos alispán ezen §. helyett annak módosítására alkotott és a vármegye közgyűlése által 1891. évi 113. sz. a. kelt határozatával elfogadott, de miniszteri jóváhagyást nem nyert pótsabályrendelet intézkedéseit léptette életbe, de csakis kivételesen és erre az esztendőre. — E pótsabályrendeletnél fogva megengedtetik, hogy 400 □ ölnél nagyobb pusztá, ólas vagy csűrös kertben két lőerőre 15 szekényi takarmány vagy szalma — azonban minden más gyulható tárgytól, épülettől, kerítéstől legalább 8 méter távolságra, 400 □ ölnél kisebb ilyen gazdasági kertekben, valamint a legalább 400 □ ölet tevő udvarokban 2 lőerőre 10 szekényi, az ennél kisebb udvarokban pedig ugyancsak 2 lőerőre 4 szekényi takarmány vagy szalma, amazok azonban minden más gyulható tárgytól 6 méter, emezek pedig legalább 4 méter távolságban elhelyezve behordathassék, továbbá az elől említett nagyságu kertekben vagy udvarokban 100 kereszt, a közép nagyságu udvarokban 50 kereszt, a kisebb udvarokban pedig 25 kereszt kalászos termény részletenként behordathassék és elnyomtat-

hassék. A vármegye tűzrendészeti szabályzata többi rendelkezéseinek teljes szigorral végrehajtását ezuttal is rendeli az alispán.

— **Boczkó Sámuel** rendőrfőkapitány tegnap kezdte meg 2 hónapra terjedő szabadságidejét s helyette **Beér Kálmán** III. ker. rendőr alkapitány teljesíti a főkapitányi teendőket.

— **Hangverseny.** A debreczeni színház nyugdíjintézete javára aug. hó 6-án az Aranybika disztermében hangversenyt rendez. A hangverseny műsora rendkívül vonzó és érdekes lesz. Mint biztos forrásból értesülünk, a hangversenyben részt vesznek: **Dalnoki Béni** a magy. kir. operaház tagja. **Kocsis Etel** kisasszony a szegedi színház tagja városunk szülötte, a rövid idő alatt oly szép névre szert tett ifjú énekesnő. **Friedmann Cornélia** kisasszony, **Hirsch Jenny** kisasszony és a debreczeni „**Dalegylet**.” A rendezést **Mándoky Béla** vállalta el. A műsort legközelebb közölni fogjuk. Ez érdekes hangversenyt előre is ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Kellemes megbízatás.** **Leszka** András szinigazgató halasztást kapott szeptemberig arra, hogy szinársulatának névsorát szeptemberre mutassa be, mert mint mondá M. Szigeten több primadonnát fog felléptetni próbára és kéri is a szinügyi bizottság tagjait, hogy látogatnák meg M. Szigeten egy kis bírálat végett. Erre a szinügyi bizottság kimondotta, hogy néhány tagja tegyen látogatást, de csak a — nős emberek közül, nehogy a nőtlenek befolyásolva legyenek. A kellemes megbízatást már számosan el is vállalták, de kikötötték, hogy neveik az újságba ne adassanak ha mennek, mert otthon más helyet fognak mondani utazásuk céljával. Kivételt csak a főkapitány képez, mint nőtlen ember, ő is csak azért, mert a Pável-fürdőben tölti szabadság idejét, amely Sziget közelében van és ahova tegnap délután utazott el. Lapunk külön tudósítót fog annak idején M. Szigetre küldeni, hogy a szinügyi bizottságnak — bírálni segítsen, meg aztán feljegyezni azokat a toasztokat, melyeket egy-egy próbaelőadást követő nagy vacsorákon mondanak.

— **Szabályrendelet a peronospora ellen.** A városi tanács a közgyűlés elé egy 4—5 §-ból álló rövid szabályrendeletet javaslatot fog terjeszteni, amely a szőlőragya (peronospora) elleni védekezést évente háromszori permetezéssel minden szőlőbirtokosnak bírságolás terhe mellett kötelességévé teszi.

— **Járványorvosok kolera esetén.** A kolera keleten és Oroszországban napról-napra terjed, már csaknem elérte Ausztria-Magyarország galícia határszéleit. — Szükségesek tehát máris a legérdekesebb és legelőrelátóbb óvintézkedések a borzasztó járvány ellen. A kormány és a hatóságok megkezdették óvó intézkedéseiket. Dr. **Sárváry Gyula** t. főorvos köriratban felhívta a helybeli orvosokat, hogy akik a kolera netaláni kitérése esetén hatósági járványorvos i teendőkre vállalkozni készek, azok jelentkezzenek ő nála. A járványorvosok kötelességei közé tartoznak az is, hogy a vasutnál az érkező utasokat orvosi vizsgálat alá veszi. A napi díj 6 frt. A városi tanács a váradutczai temető mellett épült járványkórházat már használható állapotba helyezte.

— **A bécsi magyar egyesület** segélyért folyamodott a városhoz, tekintettel arra, hogy ez egyesület Bécsben a magyarosodás érdekében missiót teljesít; s valószínűleg meg is kapja. Az egyesület már többször is fordult a városhoz s kérelme mindannyiszor teljesítve lett.

— **A szalacsi asszony örült.** A szalacsi asszonyról, ki utóbbi időben annyit beszélgetett magáról, Biharmegye alispáni hivatalához jelentés érkezett. Dobozy Kálmán főszolgabíró terjedelmesen foglalkozik vele a központba kül-

dött jelentésében. Minden jel arra mutat, hogy a jóslással foglalkozó asszony örvöngő és legjobb lenne a tébolydába küldeni. A margittai bírósnál több ízben volt vád alatt, de bizonyítani nem lehetett ellene, mert pénzt senkitől sem követelt, csak elfogadta, ha adtak neki valamin, amiből azonban — mint a jelentés mondja — szép kis vagyont szerzett.

— **Kinevezések az államvasutaknál.** Az államvasutaknál a napokban történtek meg az új hivatalnoki kinevezések, szám szerint kineveztek ugyanis 95 tisztviselőt, a kik közül a debreczeni üzletvezetőség területére 15 esik, u. m. **Reguly Kálmán**, **Grosz István**, **Tóth János**, **Taufer Gyula**, **Moskovits Imre**, **Széll Gyula**, **Uhr Arnold**, **Kirschner Béla**, **Preiser Károly**, **Seidl Ödön**, **Reiner János**, **Bartha Sándor**, **Szutor Ferencz**, **Pénzes László**, **Grosz Sámuel** és **Potincza Lajos**.

— **48-as múzeumok a vidéken.** A budapesti 48-as kiállítás rendezőségének az a törekvése, hogy a vidék minden nagyobb városában keletkezzék — Arad és Kolozsvár példájára — 48-diki ereklye-múzeum. E cél érdekében elhatározta, hogy a budapesti kiállításnak két példányban meglevő tárgyait a vidéki múzeumoknak ajándékozza.

— **A Berettyó-Ujfalu mandátum.** Nagyváradról írják nekünk, hogy Csanády Sándor elhárnyítással megüresedett berettyó-ujfalui kerület mandátumának jövő sorsa már is sok fejtörést okoz a biharmegyei szabadelpárt korifeusainak. Tanakodnak erősen, hogy ki volna alkalmas kormányparti jelöltnek, akivel győzni tudnának. Szó van első sorban Bethlen Aladár gróf élesdi nagybirtokosról s ha ő nem vállalkoznék, Gajári Ödön, a Nemzet szerkesztője bir kilátással arra, hogy jelölni fogják. Az ellenzék még nem mozog, de valószínűleg a függetlenségi és 48-as párt is léptet fel jelöltet. A függetlenségi és 48-as párt körében eddig Pappszász Károly és Bay Lajos jelöltsége került szóba.

— **Vállalkozó szellemű szebtolvaj asszony.** Majdnem mind-nnap fordul elő mostanában a piacon zsebtolvajlás, mely műveletet leginkább asszonyok végzik, de szerencsére oly szerencsétlenül, hogy mindig rajta vesztenek. Ma délelőtt a kis piacon Szabó Istvánné, részeges, csavargó asszony kenyeret próbált elemelni, de egy asszony észre vette és bekisérték az I. kerületi kapitánysághoz, hol az előszobában várakoznia kellett. Ez alatt az idő alatt mellé kuporodott egy tisztességes asszonynak, ki midőn zsebkendőjét kivette, hogy arczát megtörölje, az enyveskezű Szabóné felhaználna a pillanatot, a szoknyája zsebébe nyult, de megint felfűt, mert ismét rajta csipetett. Ugy látszik nálunk is ki kell már a nyilvános helyekre függeszteni, hogy a „zsebtolvajoktól őrizkedjünk.”

— **Háziezredünknek** Nagyváradon állomásozó, 5. 6. 7 és 8. századai tegnap délután Wurm őrnagy vezetése alatt ideértek az ezredgyakorlatok megejthetése végett, s itt is maradnak jövő hó nyolczadikáig amikor is együtt mennek a nagy hadgyakorlatokra. Tegnap már tartottak egy hadgyakorlatot a pályi erdőben. Említésre méltó s a katonák kitartását pompásan jellemzi, hogy Váradról a 68 kilométernyi utban egyetlen egy sem dőlt ki.

— **Műkedvelő előadás.** A debreczeni iparos ifjak e hó 24-én a „Margit” fürdő disztermében a helybeli nőegylet alapja javára jótékony célú műkedvelő előadást rendeznek. „Felhő klárít” választották, melyet egy hónap óta tanulnak szorgalmasan Onodi Szabó Lajos ügyes rendezése mellett. Előadás után táncszívalom következik.

— **Rácz-Justh sajtópör.** Justh Sándor, nagyváradai kereskedő, városi törvényhatósági tag által Rácz Mihály, városi főjegyző, a „Szabadság” szerkesztője ellen indított sajtópörében a debreczeni esküdtszék által hozott verdikt feloldása után delegált aradi sajtóbíróság októberben fogja ez ügyet tárgyalni. Justh Sándort Barabás Béla dr. ügyvéd, gyomai orsz. képviselő fogja képviselni.

— **Ember pusztító bika.** H-Dorogról írják Les András s z e g e g y h á z i 70 éves csikós számadót Csillag Béla nagybíró hollandi bikája

mutat, hogy
és legjobb
bírói bíróság-
nyitani nem
em követelt,
mit, amiből
— szép kis

itaknál. Az
ek meg az
terint kine-
kik közül a
15 esik, u.
óth János,
zelli Gyula,
er Károly,
dor, Szutor
el és Po-

A budapesti
törekvése,
ában kelet-
dájára —
ében elha-
k két pél-
muzeumok-

n. Nagyvá-
Sándor el-
lui kerület
k fejtörést
ifeusainak.
almas kor-
nának. Szó-
lesdi nagy-
jári Ödön,
arra, hogy
mozog, de
s párt is
48-as párt
Bay Lajos

j asszony.
tanában a
leginkább
zerencsét-
la délelőtt
s, csavar-
de egy
I. kerü-
an vára-
mellé ku-
ki midőn
megtörülje,
pillana-
gint fel-
átszik ná-
kre füg-
edjünk.”
állomá-
delután
eztek az
s itt is
együtt
nap már
erdőben.
pompá-
méternyi

eni ipa-
diszter-
ára jóté-
k. „Fel-
nap óta
Lajos
tánczvi-

or, nagy-
ági tag
Szabad-
ében a
kt felol-
őberben
t Bara-
épviselő

ól írják
s csikós
bikája

fölöklelte s lábaival agyontaposta. Az embernek az állattal folytatott kétségbeesett harcát több eseléd és mezei munkás nézte, de egy sem mert az öreg csikós segítségére menni. A bős állat paskolt leterített ellensége vérében, félelmesen bömbölve. A bikának az emberen vett eme győzelme nem első. Hasonló sorsban részesítette már egyik gondviselőjét néhány hóval előbb, miért is rettegett tette a hollandi nevet, anyyira, hogy gondviselésére a napszámos cseléd-ség közül csak az öreg csikós mert vállalkozni, ki bátorságát most halállal fizette meg.

— **Lefényképezett női uszoda.** Pikáns esemény izgatja a szolnokiakat. Az ottani női uszoda a tulajdonos beleegyezésével belopódzott egy amatőr-fotográfus fiatal ember és a hölgyeket különféle pozitúrákban lefényképezte. Körülbelül ötven fölvétele volt már, mikor a hölgyek észrevették. Nincs az a krokodilus, amelynek a felbukkanása nagyobb zavart idézett volna elő, mint az a kis fényképező masina, amely egy meggondolatlan pillanatban mohón bujt ki a fejével az egyik kabinból. A hölgyek egymás hátán keresztül-kasul futva rohantak ki a vízből az öltözőikbe és részint halaványan, részint biborpirosan távoztak. Az eset a férfiak között vegyes érzelmeket okozott. Némelyek nevettek, mások dühösködtek s bortal keresik a fotográfust. Gonosz nyelvek egyébként azt beszéltek, hogy azóta a nők egyrésze sürűbben látogatja az uszodát.

— **Szabadságra menő tisztviselők.** A városi tisztikar köréből többen kértek szabadság időt. Így újabban Vecsey Imre elnöki titkár és Roncsik Lajos házipénztári ellenőr kaptak 30—30 napi szabadságot. Bészler Lajos tanácsnok, mielőtt szabadságát megkezdené, elment Mezőhegyesre, hogy ott a város ménesé számára mént válasszon ki.

— **Az igazságügyi palota építése ügyében** készült tanácsi javaslatra vonatkozólag, melyet lapunk tegnapi számában ösmertettünk, tudósításunk kiegészítésül azt az értesítést kaptuk, hogy a tanács a város hozzájárulását különösen három indokból hozta javaslatba. Ugyanis az igazságügyi miniszter által tervezett építkezés folytán városunk diszes, palotaszerű épülettel fog gazdagodni; a városháza megszabadul a börtöntől, a házipénztár pedig a törvényszék lakbéré pótlására eddig fizetett kiadásoktól; végül az igazságügyi miniszter kilátásba helyezte, hogy Debreczenben 500—600 fogoly befogadására kerületi börtönt fog építtetni, ami megint számot tevő nyereség lenne a városra nézve. A miniszter az igazságügyi építkezéseket ahhoz a föltételhez kötötte, hogyha a város a törvényszéki palota helyéül megvásárolja a váradutczai abáldó telkét, az építésre előlegez 200,000 frtot, amelyet azután 10 év alatt kamat nélkül visszakap; a kerületi börtön számára pedig lehetőleg a vasuti állomás közelében 10 hold földet ingyen átenged. A tanács tehát, méltányolván e nagyszabású építkezésekből a városra és a lakosságra háruló előnyöket, e föltételeket elfogadhatónak véleményezi, kivéve azt, hogy az igazságügyi palota számára telket is adjon a város. Telekről gondoskodjék maga az állam. A kerületi börtön számára két terület már ki van szemelve.

— **Új postahivatal.** A Semsey család b. újvárosi birtokához tartozó Nagyhát pusztán holnap július 21-én postahivatal lép életbe, amely megnyitása napjától mindjárt postatakarékpénztári szolgálattal is teljesít. Ezen postahivatal a debreczen-füzesabonyi vasuti vonalon fekvő hasonló pályaudvarral naponként háromszor közlekedő gyalog küldönczjárat által kötetik össze és forgalmi körébe egyedül Nagyhát pusztá fog tartozni.

— **A debreczeni iparegyesületi takarékszövetkezet** palotát építtetvén, az alapba ezen következő emlékiratot helyezték. Általános divó szokásként mi sem mulasztjuk el ez

építkezés alkalmából az utókor számára intézetünk — mint ezen kettős telek s rajta levő épületek tulajdonosa — rövid ismertetéséről néhány sorban megemlékezni. Az „Iparegyesületi takarékszövetkezet” részvénytársaság Debreczenben 1873. évi Február 9-én alakult 100,000 az az egyszáz ezer forint alaptőkével. Működését 1874. évi Január 2-án kezdte meg. Intézetünk élete minden mozzanata eleitől fogva jegyzőkönyvbe van lefektetve, mely jegyzőkönyv terjedelmessége miatt másolatban sajnálatunkra nem tétethetvén ide: csak a jelenlegi 1892. évi állapotot tüntetjük föl mellékelve az 1891. évi mérlegünk egy példányát, a jelenleg életben levő alapszabályokat s forgalomban levő néhány pénznemet.

Ez intézeti házra vonatkozólag megemlítjük, hogy ezen emlékiratot tartalmazó épület a Csapó utcza 335. és 336. sorszámú telkeken emeltetett. Előbbi Kápolnássy Imre örököseitől 1891. márczius 15-én 38,000, utóbbit Fekete Mártonnétól 1891. április 9-én 16,000 forintért vásároltuk, előbbin egy emeletes házsal, melynek folytatásaként épült az tovább. Intézetünk működését ezen épületben kezdte meg, sőt 1892. évi November 1-vel az 1889. évi November 1-én megnyitott zálogházunkat is ebbe helyezték át. A mai vezetői, tisztviselői az intézetnek következők:

I. Igazgatósági tagok: 1. Lengyel Imre elnök, nyug. tryszki bíró. 2. Serli Ede órás. 3. Bechert Manó terménykereskedő. 4. Tóth Béla gyógyszerész. 5. Stenczinger Károly kereskedő. 6. Váczy János földbirtokos. 7. Csóka Sámuel földbirtokos. 8. Vecsey Viktor gyógyszerész. II. Felügyelő bizottsági tagok: 1. Mihálovits István elnök, gyógyszerész. 2. Koncz Elek bizt. társ. hivatalnok. 3. Szent-Királyi Tivadar kereskedő. III. Vezérigazgató: Nagy Ferencz ügyvéd. IV. Jogtanácsos: Tordai Gábor ügyvéd.

V. Tisztviselők a főpénztárnál: 1. Büdy Kálmán, főkönyvvizsgáló. 2. Budaházy Miklós pénztárnok. 3. Peleskey József, s. könyvvizsgáló, Strausz Ferencz gyakornok Zálogházi tisztviselők: 1. Szabó Imre pénztárnok, 2. Kardos Albert ellenőr. 3. Ifj. Strausz János gyakornok. Ezen építkezést Gerster és Rössler czég vitte keresztül. Az intézet vezetői s tisztviselőisajátkezü aláírása következik.

Koncz Elek felügyelő bizottsági tag fűrdőben lévén, alá nem írhatta. Letéttetett még az 1892. évi Julius 16-án megjelent 6 helybeli lap, egy 1848. évi magyar arany, egy koronás forint, 20, 10, 4, és 1 kros váltópénz, továbbá minden igazgatósági, felügyelő bizottsági tag és tisztviselő névjegye. A Csapó utca elején épülő palota mely idővel a Stenczinger ház lebontása esetén egyik homlokzatával a Piacra fog tekinteni, egyike lesz városunk legszebb épületeinek. A palota sarkán magas kupola fog emelkedni.

— **Izr. iskola építés.** A debreczeni izr. hitközség tegnapi népes közgyűlést tartott Feischl Károly elnöklése alatt. A közgyűlés jóváhagyta a Széchenyi utcza fekvő Szikszay József féle tágas teleknek 18700 forinton történt megvásárlását és felhatalmazta a képviselőtestületet, hogy ezen a telken az iskolát felépíttesse és az építési költségek fedezésére szükség esetén kölcsönt vehessen fel.

— **Örökké dalol.** Adva van egy szőke kisasszony és két egymás mellett lévő iroda. A szőke kisasszony reggeltől estig nótázik, a két irodában pedig reggeltől estig, szerznek a tollak. A világ nem kíván meg attól a dalos ajaktól semmit, csak dalt, de a kik a búrok fűlledt levegőjében irkálnak, azoktól munkát, és gyakran nehéz munkát követel. Csakhogy a munka nehezen megy, sokszor legnagyobb figyelmet igénylő írásnál összekuszálja a gondolatokat a szakadatlan nótázás, mely akkor is behangzik az irodákba, mikor beteszik az ablakokat. A két iroda elgyötört emberei közül vagy négyen, összeültek egy napon tanácskozni, hogy adják tudtára a szőke kisasszonynak, hogy bár gyönyörűen dalol, de bármennyig is hallgatják, nem szaporodik a jövedelmük. míg ha nem hallják gyorsabban haladnak a munkával s nagyobb a kereset. Tettek több indítványt. A legöregebb atyai hangon figyelmeztette, hogy a folytonos dalolás ártalmas, tönkretesz a géget, esetleg a

máját is megtámadhatja. — A többi indítványok:

— Aki sokat dalol, az elveszti az arcszínét.

Ezt elvetették, hátha a szőke kisasszony sápadtságra törekszik.

— Értésére kell adni, hogy remekül dalol s legjobb lesz, ha azonnal fölmege az operához.

(Az opera most zárva. Az indítványt elvetették.)

— Deputáció kérje föl, hogy vasárnap okvetlenül daloljon.

Ezt egy furfangos fiskális indítványozta, azon hiszemben, hogy így a szőke kisasszony máskor nem dalol.

Am mi történik?

A kisasszony rendkívül meg volt hatva, mikor tudtára adták, hogy gyönyörű hangja van s igen jól tenné, ha vasárnap énekelne...

Most kétszer olyan buzgalommal énekel. Próbál, gyakorolja a hangját, hogy annál szebben énekelhessen.

— **Nazarénus keresztelő.** Nagy-Váradon áhitatos éneklés ütötte meg a füloket a katonaváros végén lakóknak vasárnap este. A hangok a Körös felől hullámzottak s közelebb csalták a népet. Egész sereg nazarénus, leány, fiu, asszony, férfi állott a víz mellett, s Boros, az „igazhívók” fő mindenese közepén hirdette a mennyekbe vivő tanokat. Majd énekszó mellett kezdetét vette a keresztelés, vagyis fűrésztés. Mintegy 30—40 embert kereszteltek meg, ami tulajdonképpen alig volt más, mint hogy az illetőket nyakig belenyomták a vízbe, hogy testileg, lelkileg tisztuljanak meg. — Ez a kis fűrésztés bizony egyik-másiknak nagyon is kellett. — Valami kellemetlen sem lehetett, mert némelyik elfelejtkezett, hogy most a menyország kapujához jutott s olyan viczkáندozást vitt végbe a keresztvízben, mint egy fiók czápa. A lubiczkolást ismét ének követte. Ebből is látszik, hogy a rendőrség intézkedésének, melylyel megakadályozza a nyilvános prédikálást, nem nagy a haszna mert mégis nagy mérvben szaporodnak Nagy-Váradon a nazarénusok. Különösen a szegényebb ev. ref. hívek közül toborzák híveiket. Most már annyian vannak V. Velenczén, hogy imaházukban alig férnek el az összejövetel alkalmával.

— **Bizarr tréfát követtek el** egyik szoboszlói temetőben. Ifj. Szoboszlai István Róza nevű leányának fejfájáról valaki ellopta az epitafiumos táblát és helyébe a 71 éves korában elhunyt Mór Imre sirtábláját szegezte fel. Vizsgálatot indítottak ki volt a tettes.

— **Az újonnan épült közkórház** felszereléséhez szükséges tárgyak szállítására vonatkozó, mai lapunkban foglalt, árlejtsi hirdetményre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

x **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyenge ségeknél étvágyhiánynál általában minden gyomor-bajnál, a valódi „Moll féle seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapuk mai hirdetésében látható.

Vegyes hírek.

* A legkatholikusabb Franciaországban statisztikai adatok szerint a múlt évben az újszülöttek közül 25%-ot nem kereszteltek meg, a temetések 25 százalékánál pap nem vett részt és a házasságok 25 százalékára nem kérték az egyházi áldást.

* A világ legboldogabb emberei kétségkívül a csendes Océán közepén fekvő Pitcarin szigetének lakói, kikről legutóbb érkeztek hírek Európába. Mintegy száz évvel ezelőtt kitétek büntetés-képen a „Bounty” nevű angol hajó lőzadó legénységének egy részét Pitcarin szigetére, akik miután azt gazdagnak és termékenynek és gazdagnak találták, elhatározták, hogy végkép ott fognak maradni. Az ily különös módon alapított kolóniának jelenleg 300 tagja van. A benszülöttek angolul beszélnek, ismerik a civilizáció összes vívmányait, nagy ösmeretekkel

biának, de a viágtól elzárkózottan élnek akár Robinson az ő saját szigetén. Gyümölcsössel és vaddal táplálkoznak, pénzük is van, de soha sincs szükségük rá. Nagy ritkán megtörténik, hogy egyik-másik hajó horgonyt vet a szigeten, hogy lakóitól élelmiszereket vásároljon. Az ezért kapott pénzt aztán a beunlakók könyvek, fegyverek és vadászati eszközök vásárlására fordítják. A kormányzatot az egy évre választott elnök vezeti, kit az „állam első emberének” neveznek. Nagy tekintélynek örvend, de ha uralkodásának ideje lejár, köteles beszámolni összes tetteiről. A nép aztán meghatározza, hogy elismerést vagy üt eget érdemel-e? A Pitcarin szigetének lakói közt békés egyetértés uralkodik, munkájuk könnyű és így méltán nevezhetik magukat a kis köztársaság lakói a világ legboldogabb embereinek.

* **Oláhok adakozása.** Hogy a kezdetben csak a „Tribuna” által vezetett és helyeselt román mozgalom mily arányokat öltött és mily erkölcsi nyomást gyakorolt a mérsékeltbb elemekre is, kitérünk abból, hogy most az egész hazabeli román sajtó egy huron pndül. Felette érdekes azon csekélynek látszó, de nagyon fontos körülmény, hogy a Mocsonyi család tagjai, a kik eddig mérsékeltbb mederbe akarták terelni a román ügyet, 300 forinttal azon adakozók sorába léptek, a kik a brassói „Gazeta Transilvaniei” gyűjtőive szerint a következő czimen adakoznak: „Hozzájárulási iv a tordai, somlai és aradi fosztogatások és vadságok okozta károknak helyreállítására.”

* **Különös ajándék József főherczegnek.** Poloni Lajos komáromi szappangyárosnak az a gondolata támadt már régebben, hogy valami bizarr ajándékkal lepi meg József főherczegét, a kiről tudta, hogy mint nagy műbarát, szívesen fogadja a legkisebb figyelmet is, mely a magyar nép s az iparos osztály köréből nyilvánul iránta. Valamiképen értésére esett a nevezett szappangyárosnak, hogy József főherczeg sok más egyéb hasznos passzió mellett szenvedélyes szivarvéggyűjtő is. Poloni ebből fölölág elhatározta, hogy ilyen mintaszerű szivarvég kollekcióval fogja meglepni ő fenségét. A mintegy másfél kilóre tehető s nagy gonddal megfeszítgatott finom szivarvégeket tegnap el is küldte Alesuthra, a hol kellemes meglepetést okozott az elegáns szivarcsutkák „válogatott társasága” s még inkább az a kiváló ízléssel készített csinos en miniatűr komáromi tulipános családcska, melyben a szivarvégeket küldték. A kis tulipános ládat komáromi asztalos készítette és felső oldalán József főherczegnek szabatosan s ügyes kivitelben festett címere látható, mely avatott dilettanstól ered; a láda tetejének belső felén diszesen nyomtatott papíron ez áll: József főherczeg ő kir. fenségének legmélyebb hódolat jeléül.

* **A bolgár szép Heléna.** Bulgária is kezd haladni az európai civilizációval, amennyiben már ott is dicsekedhetnek véres szerelmi drámával, amelylyel a nyugati vagy városok már torkig vannak. Szófiában, a regényes fekvésű Bazardsik félszigetecskén, a Maricza mellett, amely a lakosság legkedveltebb kiránduló helye, történt ugyanis a következő eset: A mult vasárnap, mint rendesen, a lakosság erre a mulatóhelyre özönlött ki görögök, törökök, bolgárok egyaránt. A görög Csacsoglu család után haladt a bolgár Belopitor család. A 17 éves Csacsoglu Helén, aki gyönyörű barna leány, szemét a földre szegezve haladt. Utána megy komoly tekintettel Belopitor hadnagy, csinos ifjú tisztje a 21. gyalogezrednek. A két család a lehető legrosszabb viszonyban él egymással, úgy, amint ott egy görög és bolgár család élhet. „Inkább szeretnék halva látni” — mondja Helén atyja — „mint egy bolgárhoz férjhez adni.” És a szép Helén egy szót sem szólt, hogy kárlelje atyját, hanem tovább is halgatott, csak még mélyebben komoly lett. Belopitor hadnagy megkettőztette lépteit és a leány mellett temett. Néhány szót sugott neki és akkor hirtelen előlántotta revolverét, rálőtt a leányra, ki rendületlenül szemébe nézett a halálának, míg a többiek ijedtükben elszaladtak. Midőn a leány lerogyott, a tiszt saját éles kardjába dőlt és halálosan megsebesült. A hadnagy daczára súlyos állapotának, fogadja

barátai látogatását s egyik bajtársa által a szép, most szintén nehéz beteg, Heléna üdvözlét és egy szál virágot küldött neki.

Közigazdaság.

A nyíregyháza mátészalkai b. é. vasuton ez évi augusztus hó 1-ével vonalszakaszrendszert új személy és podgyászdíjszabás lép életbe, miáltal a menet-díjak az összes viszonylatokban lényegesen leszállítatnak. Ezen díjszabással a vasut megnyitása napjától érvényes személy és podgyászdíjszabás I. pótlékával együtt érvényen kívül helyeztetik.

CSARNOK.

Gleichenberg.

(Füldői levél.)

Julius 17.

Ausztria néhány hírnevesebb gyógyfürdőjével óhajtvá megismerkedni, először is a magyar határ mentén fekvő Gleichenberget kerestem fel.

Budapestről 10 órai vasuti s ötnegyed órai kocsit után érhető el ezen szelid klímájú s tájér fürdő, melyet a lelkiismeretes munka és az okos számítás, aránylag rövid idő alatt, világhírű gyógyhelylő emelt.

És e hírre Gleichenberg érdem szerint méltó. Nem hiába nevezik stájer paradicsomnak, mert igazán elragadja az embert szépségével e bájos völgy, melyben örökös tavasz van. A hőmérsékletnek hirtelen változásai, melyek a magasabban fekvő vidékeken oly sok kellemetlenséget okoznak a nyaraló közönségnek — ismeretlenek itt. A hegyi égélj zordon hőmérséke ép oly távol van innen, mint a tikkasztó nyár heve.

Gleichenberg északról magasabb, kelet és nyugot felől alacsonyabb hegyek által van védve a zordonabb szelektől s az így oltalmazott, csupán délnek nyitott völgy buján tenyésző, gazdag növényzete, folytonosan üdén tartja a pormentes, enyhe levegőt, melynek éltető hatását országzszeré jól ismerik.

Tulajdonképen az egész fürdő, egy — szépségével és terjedelmével egyaránt meglepő — park, melyben árnyékos fasorok között, kitérően gondozott és rendkívül tisztán tartott utak vezetnek a csinosan épült, jó ízléssel berendezett villákhoz. A villák száma kilenczven, összesen 1309 kiadó szobával, melyek az idén is tele vannak vendéggel.

A gyógyhely szerfelett kedvező fekvéséhez, szerencsés klímájához járul a természetnek egy más nagy adománya: gyógyító vizet szolgáltató négy forrás.

De a vállalkozó szellem nem elégedett meg az őstermészet alkotásaival, hanem felszerelte a fürdőt mindazzal, a mit a haladó civilizáció s tudomány nyújt. A modern fürdő-technika vívmánya, a legújabb gyógyeszközök találhatók itt. Így, a fenyves levegővel telített bélyegzőtermek, továbbá egyes fülkék és közös terem a szétporlasztott ásványvíz inhalálására, pneumatikus kamara a nehéz lélegzésű, asztmás betegek gyógyítására, sokféle fürdő, hidegvizkúra, baktérium vizsgáló intézet stb.

A gyógyhely egész területén uralkodó példás tisztaság s szigorú kivétel nem ismerő rend, nagyban emelik Gleichenbergnek értékét a betegek előtt. — Igen helyes egészségügyi rendelet p. o. az, hogy a sétányokról a most divó uszályos ruha ki van tiltva, hogy port ne okozzon. Nyolcz élő nyelven szóló hirdetés tudatja azt is a források körül, sétautakon stb., hogy: **Itt ne tessék dohányozni.** Nagyon fontos intézkedés továbbá az, hogy a sétautak mentén, a gyógyhelyiségekben csinos külsejű köpödények vannak elhelyezve, s a köhögős betegeknek — alkalomadtán — ezt kell használniok. E tekintetben a hygiene még meszszebbmenő követelményekkel lépne fel, de be kell vallani, hogy ez idő szerint még szociális nehézségekbe ütközünk.

A részvénytársaság, melynek kezében Gleichenberg van, követésreméltó buzgalommal iparkodik, hogy a vendégek kényelme biztosítottassék s olcsó ellátásban részesüljenek mindenütt. Szigoru pontossággal tartatik itt meg, a prospectus szerinti árszabás.

De a tisztességes törekvés nem is marad méltánylás nélkül. A betegek ezrei zárandokolnak ide évről-évre s képviselve van a vendégek között Európa minden nemzete, a társadalom minden osztálya. Legmagasabb vendég jelenleg Péter orosz nagyherczeg, a ki nejjével tartózkodik itt.

Gleichenberget, a vendégek négyötödresze, bizonyosan betegség miatt keresi fel s az idén különösen sokan vannak, a télen lefolyt influenza-járvány visszamaradt vagy következményes bajaival. A betegek zömét a tüdőbajosok alkotják, úgy hogy bátran nevezhetjük e helyet a **tüdővészések** nagy kolóniájának. Láthatni ugyan herkulesi termetű katonákat, kövér papokat, erőteljes tanárokat is, a kik hivatás-szerű foglalkozásuk közben szerzett gégebajjal jöttek ide, de mégis a legtöbb vendég külseje elárulja, hogy szervezete magában viseli a hervadás betegségének csíait.

Megkapó az ellentét: a kies völgy-élet friss növényvilága s a parkjában időző, betegség által megviselt, szenvedés folytán kimerült emberi alakok között.

Rendkívül sok itt a magyar ember. Debreczenből is többen vannak. Mint a többi nemzetiségnek, a magyaroknak is van külön találkozó helyük, az u. n. Schweizerei. E szállónak és vendéglőnek tulajdonosa, valamint az egész felszolgáló személyzet tiszta magyar. De akárhán más üzletben is kiírva látható, hogy „Itt magyarul beszélnek.” Nagytitán nélkül állhatom, hogy akárhán hazai fürdőben ritkább a magyar szó, mint e stájer gyógyhelyen.

Az itt praktizáló 13 orvos között van osztrák, van lengyel, de vannak magyarok is. Így kiki a maga nyelven mondhatja el baját, panaszát orvosának. — Mint fürdőorvos, nyáron át itt működik dr. Kentzler József, debreczeni ismert orvos is, a ki előzékeny modorával, gondos gyógykezelésével a magyar vendégeknek méltán kedvelt orvosa.

A mi a szórakozást illeti, e tekintetben Gleichenbergben minden feltalálható, a mit a modern fürdő nyújthat a közönségnek.

Itt szerzett tapasztalataimat röviden összefoglalva azt kell mondanom, hogy Gleichenberg mint klimatikus gyógyhely, természeti viszonyainál és modern berendezésénél fogva kiváló helyet foglal el a tüdőbajosok gyógyhelyei között.

Az igazsághoz hűen igyekeztem rövid vonásokban ismertetni Gleichenberg-gyógyhelyt. Csak jót és szépet mondhattam róla. S midőn látom, hogy e hely, a gyógycélnek és jó ízlésnek milyen megfelelően van berendezve; látom a jó és olcsó ellátást, a vendégek iránti figyelmességet: értem, hogy miért növekedik hirtelen, látogatottságban Gleichenberg, értem, hogy a vendégek nagy részét képező magyarok miért sereglenek ide — a hazai fürdők rovására.

Hiába áldotta meg hazánkat a természet kitünő hatású gyógyító vizekkel, leirhatatlan szép vidékekkel, ha azokkal nem tudunk élni. Fürdőink nagyobbára rossz kezében vannak. A tulajdonosokban vagy bérlokben hiányzik a vállalkozó szellem, az okos számítás, de annál nagyobb mértékben van kifejlődve a kapzsiság. Ne takargassuk az igazságot, mert így fürdőink soha nem fognak emelkedni. Nem a fürdőket ajánló orvosokban, nem is a köönségnek idegen utáni vágyódásában van a hiba, hanem a fürdőtulajdonosokban és bérlokben, a kik mit sem törődnek azzal, hogy fürdőjük szebb, modernebb és olcsóbb legyen, hanem csak gyors meggazdagodásra törekednek.

Vegyünk példát az osztrák fürdők kiválóbajairól, p. o. a most ismertett Gleichenberg-ről s akkor a mi fürdőink is felfognak virágozni.

Dr. Bruckner Ernő.

or Ernő.

Kétcsövű „BOCK” FLAUBER fegyverek 6-9 m/m. nagyságban.

III.

Árverési hirdetményi ki-
vonat.

A debreczeni kir. tszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Simonffy Imre kir. tanácsos, mint Deb-
reczen sz. kir. város polgármestere vég-
rehajthatónak, Fodor József végrehajtást
szenvető elleni 6000 forint tőkekövetelés
és járulékaik iránti végrehajtási ügyében
a debreczeni kir. törvényszék (és kir.
járásbíró) területén lévő, a debrecze-
ni 5163. számú tjkvben fekvő I. 15. hrsz.
foglalt 16. sorszámú belsőség és 7452.
hrszmu ondódi földre, az árverést 35153
frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1892. évi au-
gusztus hó 19-ik napján délután 3
órákor, a debreczeni kir. tszék árverési
termében megtartandó nyilvános árveré-
sen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 3515
frt 30 kr. vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-
ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. év november hó 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.§-ban,
kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1892. évi ápril
hó 30-ik napján.

A Debreczeni kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly,
kir. tszéki bíró.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas
és MOLL sokszorosított címe látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomor-
göres, nyálk, gyomorfégés székrekedésnél májbajok vértolu-
lás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy
eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban
MOLL A. gyógyszerész os. r. udvari szató, Bécs, Stadt,
Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen
jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra
és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a
gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntető
fel és „A. MOLL“ feliratu ónozzattal van zárva

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító
bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek
egyszerűsége népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesíttetnek.
A raktárakban tes-ék határoztottan MOLL A. aláírásával
és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.

Kittűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagysze-
rűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segít-
ségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Ki-
rály Tivadar uraknál.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir. Atlas-Satin.

Vásznak, kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fia özégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.